

**Pekka Aittakumpu kesk ym.**

## **Lakialoite laiksi opintotukilain 15 d §:n muuttamisesta**

**Eduskunnalle**

### **ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Aloitteessa ehdotetaan opintotukilain (65/1994) toisen luvun 15 d §:n muuttamista siten, että opintolainahyvitykseen oikeuttavaan opiskeluaikaan saisi pidennyksen myös hoitovapaan ajalta. Voimassa olevan lain mukaan opintolainahyvitykseen oikeuttavaan opiskeluaikaan saa pidennyksen muun muassa äitiys-, isyys- ja vanhempainpäivärahan ajalta. On perusteltua, että samalla tavalla huomioitaisiin myös hoitovapaan aika.

### **PERUSTELUT**

Suomalaisen yhteiskunnan suuriksi ongelmiksi ovat muodostuneet historiallisen alhaisesta syntyvyydestä johtuva huoltosuhteen heikkeneminen sekä ihmisten lapsilukutoiveen toteutumatta jääminen.

Vuonna 2020 Suomen syntyvyydessä tapahtui hienoinen käänne ylöspäin. Vielä on kuitenkin liian aikaista sanoa, kääntyykö syntyvyys pysyvästi nousuun vai jatkuuko syntyvyyden lasku edelleen.

Yhdeksi syyksi syntyvyyden vähenemiseen on arvioitu sitä, että ensimmäisen lapsen vastaanotamista siirretään ja että ensisynnyttäjät ovat vanhempia kuin ennen. Suomessa ensisynnyttäjien keski-ikä on noussut niin, että äidiksi tullaan EU-maiden keskiarvoa iäkkäämpinä, keskimäärin 29,4-vuotiaina.

Lapsi- ja perhemyönteinen politiikka sekä perheen perustamiseen rohkaiseminen myös opiskeluaikana on väestöpoliittisesti järkevää.

Vuonna 2018 otettiin käyttöön opintotuen huoltajakorotus, joka viestitti, että perheellistyä voi myös opiskeluaikana. Vuonna 2020 huoltajakorotus nostettiin 75 eurosta kuukaudessa 100 euroon kuukaudessa.

Opintolainahyvitystä voi saada, jos nostaa opintolainaa korkeakoulututkinto-opintojen aikana ja suorittaa tutkinnon määräajassa. Se tarkoittaa, että Kela maksaa osan opintolainasta.

## Lakialoite LA 29/2021 vp

Nykyisen lainsäädännön mukaan opintolainahyvitystä voi joissakin tapauksissa saada, vaikka tutkinnon suorittamiseen olisi käytetty aikaa hyvitykseen oikeuttavaa tavoiteaikaa kauemmin. Tämä on mahdollista, jos lainansaaja on suorittanut asepalvelusta tai siviilipalvelusta tai saanut sairauspäivärahaa, täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa eläkettä tai korvausta tai kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa opintojen aikana. Näiden syiden vuoksi tutkinnon suorittamiseen käytettävää aikaa voidaan pidentää enintään kahdella lukuvuodella.

Opintolainahyvityksessä tutkinnon suorittamiseen käytettävään aikaan ei nykyisin saa pidennystä hoitovapaan ajalta. Opintotukilakiin olisi perusteltua tehdä muutos, joka oikeuttaisi pidentämään tutkinnon suoritusaikaa kahdella lukuvuodella myös hoitovapaan ajalta. Tämä helpottaisi perheen perustamista myös opiskeluaikana ja ottaisi huomioon lapsen ja perheen tarpeet ja erilaiset elämäntilanteet opiskelijaperheissä silloin, kun lapsi on alle kolmevuotias.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:*

## Laki

### opintotukilain 15 d §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*lisätään* opintotukilain (65/1994) 15 d §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 681/2021, uusi 4 kohta, sekä  
*muutetaan* 15 d §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 681/2021, seuraavasti:

#### 15 d §

#### *Opintolainahyvitys opintojen viivästyessä*

Opintolainansaaja on oikeutettu opintolainahyvitykseen, vaikka tutkinnon suorittamiseen käytetty aika on 15 c §:ssä säädettyä pidempi, jos lainansaaja on mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettuna aikana:

4) saanut lapsen hoitamisen perusteella lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukaista kotihoidon tukea.

Edellä 1 momentin 1, 2 tai 4 kohdassa tarkoitettujen olosuhteiden perusteella opintolainahyvitykseen oikeuttavaa tutkinnon suorittamisaikaa pidennetään enintään kahdella lukuvuodella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

## **Lakialoite LA 29/2021 vp**

---

Helsingissä 7.9.2021

Pekka Aittakumpu kesk  
Anne Kalmari kesk  
Joonas Könttä kesk  
Hanna Huttunen kesk  
Mikko Kinnunen kesk  
Tuomas Kettunen kesk  
Mauri Peltokangas ps  
Sari Tanus kd  
Sanna Antikainen ps  
Ritva Elomaa ps  
Ari Koponen ps  
Sheikki Laakso ps  
Mikko Savola kesk  
Eeva Kalli kesk  
Päivi Räsänen kd  
Hussein al-Tae sd